

Olli Trepp

För nästan 80 år sedan gick Olli Trepp i land i Stockholm. Han var 8 år och reste med sin moster, hennes man och sina sju kusiner. Det var tidig morgon och de hade rest hela natten, aningen sjösjuka klev alla passagerare av båten. En båt för 20 personer, nu med minst dubbelt så många passagerare, en båt lastad med flyktingar från Estland. Ett krigshärjat Estland mitt under andravärldskriget.

Det hade varit en farlig resa men nu var de framme. För de flesta var det värsta över, de hade klarat den riskfyllda båtresan och nu var det bara kvar att passera tullen. Tullen hade passkontroller, alla barnfamiljer fick stanna bara alla hade sitt pass. De som inte hade något pass fick åka hem igen.

Olli hade inget pass, men han hade en jämnårig kusin. Familjen lyckades använda samma pass för två pojkar och det var då Ollis nya liv började. Ollis liv i Sverige. En av få platser där det var fred. En plats där det fortfarande fanns hopp om en säker framtid

Jag frågar Olli om flykten, om det inte var obehagligt att fly. Han berättar att han inte tänkte så mycket på det, han förstod nog inte riktigt vad som hände, han var ju trots allt ganska liten. Det värsta var att lämna hemlandet, familjen och vänner, språket, kulturen, helt enkelt den enda värld han kände. Ett land han aldrig visste om han någonsin skulle komma tillbaka till.

Olli säger att de värsta känslorna och tankarna kom långt senare. Han tycker att det är läskigt är hur världens utvecklas idag. Främlingsfientligheten sprider sig som en löpeld över Europa och varje dag drunknar oskyldiga människor på medelhavet under deras flykt från ett land i krig. Det kändes inte så obehagligt just när han var mitt inne i det. Men nu i efterhand så upplever han det igen när han ser historien upprepas.

Varje gång han läser i tidningen och hör på nyheterna om krig och människors flykt därifrån känns det som att det är sin egen historia han hör, det är samma saker som han upplevde för nästan 80 år sedan.

Jag kan själv inte föreställa mig hur det skulle vara, att bara lämna allt som är mitt liv och som alltid har varit det. Lämna tryggheten för en plats jag inte vet någonting om och som jag inte ens vet om jag är välkommen till. Men Olli säger att det inte bara var hemskt, det var spännande också. Massor av nya saker att upptäcka. Språket tillexempel.

Olli har alltid älskat språk, det hade han nytta av när han kom till Sverige. Nu talar han 7 språk. När han kom till Sverige, blott 8 år gammal behärskade han redan fyra språk. Estniska, Ryska, Tyska och Latin.

Olli och hans familj hamnade på en flykting förläggning i Sigtuna. På förläggningarna fanns speciella skolor för barnen. Skolornas främsta syfte var att lära ut det svenskaspråket. Olli lärde sig snabbt, skolan blev snart för lätt men tyvärr fanns ingen vidare utbildning att erbjuda. Olli tog då saken i egna händer och begav sig till den finaste skolan i Sigtuna. Sigtuna Humanistiska läroverk närmare bestämt. Det var en dyr skola och ingenting för fattiga flyktingbarn, men tack vare sina fantastiska språkkunskaper lyckades Olli snacka sig in och fick stipendium för sina kunskaper i latin.

Efter några år flyttade familjen till Uppsala och Olli fortsatte då sina studier vid Katedralskolan i Uppsala. Under gymnasietiden växte Ollis intresse och kunskaper för språk.

Han lyckades så bra med sina studier att han fick ett stipendium för vidare språkstudier vid ett universitet i Paris.

Olli säger att det var en stor dag för honom, en unik möjlighet, självklart var han stolt men stoltast var nog hans moster som hade blivit som hans mamma här i Sverige.

I Frankrike träffade Olli sin fru Karin. Karin kommer från Tyskland och hade kommit till Paris med en organisation för internationella språkutbyten som bildades efter andra världskriget. Karin och Olli bestämde sig för att flytta till Sverige. Till en början bodde de i en lägenhet i Fålhagen i centrala Uppsala. Senare köpte de en villa i södra Uppsala där de bor idag.

De fick två barn, sonen Avo och dottern Livia. Karin tog jobb som en tolk och Olli utbildade sig till språklärare. Olli säger att det talades många språk i deras hem när barnen var små. Karin och Olli pratade tyska, med barnen pratade de både estniska och tyska och självklart en del svenska då barnen behövde öva inför skoltiden.

Nu är det snart fyrtio år sedan barnen flyttade ut och 20 år sedan Olli och Karin gick i pension. Olli säger att livet som pensionär är trevligt men han kan sakna sitt jobb ibland det tycker han dock känns bra, det betyder att han hade ett roligt jobb. Nuförtiden tillbringar han mycket tid i sommarstugan på upplandskusten och deltar ofta i estnisk-svenska föreningens aktiviteter och verksamhet. En förening han har haft mycket glädje av under hela sin tid i Sverige.

Jag frågar Olli om han någon gång funderat på att flytta tillbaka till Estland.

Han säger att han är tacksam för det liv han fått möjlighet att leva i Sverige även om han sörjer att det inte var möjligt i Estland och allt han och familjen fick lämna i samband med flykten. Hemlandet kommer alltid ha en speciell plats i hjärtat men nu är Sverige hans hem, det är ändå här han har levt största delen av sitt liv och byggt upp ett liv han gillar och är stolt över.

Återigen ställs jag in för tanken att behöva lämna det liv jag byggt upp och starta ett nytt på en helt ny plats där jag inte känner någon eller någonting och inte ens kan språket. Det känns omöjligt när jag tänker på det men för Olli verkar det faktiskt ha gått väldigt bra. En sorlig historia med ett lyckligt slut.

Klara Möller N16A